

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	น
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	4
1.4 ทบทวนวรรณกรรม	8
1.5 นิยามศัพท์	20
1.6 ขอบเขตการศึกษา	22
1.7 วิธีการวิจัย	23
บทที่ 2 สังคมทวิลักษณ์สิบสองปันนา : ความเป็นมาและพัฒนาการ	
2.1 ความหลากหลายทางเชื้อชาติในพหุสังคมสิบสองปันนา	24
2.2 หมู่บ้านบ้านถิ่น เชียงรุ่ง	30
2.3 พัฒนาการสังคมไทลื้อในสิบสองปันนาก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	30
2.3.1 ประวัติศาสตร์อาณาจักรสิบสองปันนา	30
2.3.2 พัฒนาการทางสังคมของชาวไทลื้อในสิบสองปันนา	32
2.3.3 วิถีชีวิตชาวไทลื้อ	36
2.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดสังคมทวิลักษณ์	42
2.4.1 ความแตกต่างทางชาติพันธุ์	42
2.4.2 ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	43
2.4.3 การอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกันในสิบสองปันนา	44
2.4.4 นโยบายการก่อกำเนิดชาติจากส่วนกลาง	45
2.5 สังคมทวิลักษณ์ในช่วงการปฏิรูปสู่สังคมนิยม (ค.ศ. 1949- ต้นทศวรรษ 1960)	45
2.5.1 บริบทและสภาพการเมือง	45

2.5.2 แนวคิดและนโยบายต่อชนชาติส่วนน้อย	47
2.5.3 ลักษณะทวิลักษณ์ทางสังคมในช่วงการปฏิรูปสู่สังคมนิยม	49
2.6 สังคมทวิลักษณ์ในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม (กลางทศวรรษ 1960- ต้นทศวรรษ 1970)	52
2.6.1 บริบทและสภาพการเมือง	52
2.6.2 แนวคิดต่อชนชาติส่วนน้อย	54
2.6.3 ลักษณะทวิลักษณ์ทางสังคม	55
บทที่ 3 สังคมทวิลักษณ์ภายหลังการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ (ตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1970)	
3.1 บริบทและสภาพการเมือง	56
3.2 แนวคิดต่อชนชาติส่วนน้อย	59
3.3 ลักษณะทวิลักษณ์ทางสังคมในยุคการปฏิรูปเศรษฐกิจ	63
3.3.1 ทวิลักษณ์ทางการเมือง	63
3.3.2 ทวิลักษณ์ทางเศรษฐกิจ	64
3.3.3 ทวิลักษณ์ทางสังคม	73
3.3.3.1 ศาสนาและความเชื่อ	74
3.3.3.2 ความสัมพันธ์ในชุมชน	84
3.3.3.3 ภาษาและตัวอักษร	91
3.3.3.4 สถาปัตยกรรม	94
3.3.3.5 สถาบันขัดเกลาทางสังคม	104
3.3.3.6 เครื่องแต่งกายและค่านิยมการแต่งกายของชาวไทลื้อ	107
บทที่ 4 งานปอยสังขารหมู่บ้านบ้านถิ่น	
4.1 งานปอยสังขาร ดำเนินและที่มา	111
4.1.1 สงกรานต์ปีใหม่ชนชาติไท	111
4.1.2 ปีใหม่ไทลื้อ	114
4.1.3 ดำเนินงานปอยสังขารไทลื้อ สิบสองพันนา	117
4.2 กิจกรรมงานปอยสังขารสิบสองพันนาก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	119
4.2.1 งานปอยสังขารในระดับเมือง	121
4.2.2 งานปอยสังขารในระดับหมู่บ้าน	124

4.3 กิจกรรมงานปอยสังขารสิบสองพันนา ภายหลังกการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ	132
4.3.1 งานปอยสังขารในระดับเมืองที่จัดโดยรัฐบาลเชียงรุ่ง	133
4.3.2 งานปอยสังขารในระดับหมู่บ้าน หมู่บ้านบ้านถิ่น	138
4.3.3 แนวคิดและการรับรู้เกี่ยวกับงานปอยสังขารของชาวไทลื้อในปัจจุบัน	146
บทที่ 5 งานปอยสังขารกับสังคมทวิลักษณ์ หมู่บ้านบ้านถิ่น เชียงรุ่ง	
5.1 สังคมทวิลักษณ์มองผ่านกิจกรรมในงานปอยสังขาร	148
5.1.1 กิจกรรมที่คงตามจารีตเดิม	148
5.1.2 กิจกรรมที่มีการปรับเปลี่ยน	148
5.1.3 กิจกรรมที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่	150
5.1.4 กิจกรรมที่ถูกละเลยและสูญหายไปนหมู่บ้านบ้านถิ่น	151
5.2 สัญลักษณ์ทวิลักษณ์ในงานปอยสังขาร	151
5.2.1 การกลืนกลายของสัญลักษณ์นาคบนเรือชล่า	151
5.2.2 บทบาทในการแซวเรือของเพศหญิง	155
5.2.3 การ โยนลูกช่วง การเล่นสาคน้ำ และการแต่งกายของชาวไทลื้อบ้านถิ่น	157
5.3 บทบาทองงานปอยกับสังคมทวิลักษณ์	159
5.3.1 บทบาทในการรับใช้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	160
5.3.2 บทบาทในการรับใช้ชาวไทลื้อ	163
5.4 ความสำคัญของงานปอยต่อสังคมทวิลักษณ์	165
บทที่ 6 บทสรุป	168
บรรณานุกรม	176
ประวัติผู้เขียน	185

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ตารางการสำรวจจำนวนประชากรในเขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	28
3.1 สัดส่วนการลงทุนในสามภูมิภาค	57
3.2 ปริมาณการปลูกยางพาราในสิบสองปันนา	66
3.3 รายได้ต่อหัวต่อปีในสิบสองปันนา	70
3.4 รายได้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	70
3.5 จำนวนวัดและภิกษุสามเณร	81
3.6 อัตราการไม่รู้หนังสือในกลุ่มประชากรอายุมากกว่า 12 ปีขึ้นไป	92
3.7 ปริมาณโรงเรียนและนักเรียนในสิบสองปันนา	106
5.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในสิบสองปันนา	161

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
2.1	แผนที่เขตปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองพันนา	27
2.2	หมู่บ้านไทลื้อบริเวณเมืองเชียงรุ่ง	29
2.3	หน่วยการปกครองและความเชื่อที่รองรับ	34
2.4	แผนภูมิโครงสร้างการปกครองสิบสองพันนาก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	34
2.5	ใจบ้านหมู่บ้านไทลื้อ สิบสองพันนา	38
2.6	โครงสร้างทวิลักษณ์ทางการเมืองในยุคปฏิรูปสู่สังคมนิยม	51
3.1	อัตราการเติบโตของ GDP ในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน	59
3.2	โครงสร้างทวิลักษณ์ทางการเมืองในยุคปฏิรูปเศรษฐกิจ	64
3.3	ใจบ้านหมู่บ้านบ้านถิ่น เชียงรุ่ง	77
3.4	บ้านเรือนทรงไทลื้อแบบโบราณ	96
3.5	บ้านเรือนทรงไทลื้อที่มีการปรับปรุงแล้ว	96
3.6	บ้านที่ได้รับความนิยมของกลุ่มผู้มีฐานะชาวไทลื้อในปัจจุบัน	97
3.7	บ้านไทลื้อและลักษณะการใช้งาน	98
3.8	บ้านทรงตึกและการใช้งานของชาวไทลื้อในปัจจุบัน	98
3.9	แผนผังวัดทั่วไปในสิบสองพันนา	100
3.10	วัดไทลื้ออำเภอเมืองฮาย	103
3.11	วัดป่าเจในปัจจุบัน	103
3.12	เครื่องแต่งกายแบบจาริตของผู้หญิงไทลื้อ	108
3.13	เครื่องแต่งกายของผู้หญิงไทลื้อในชีวิตประจำวัน	109
3.14	การแต่งกายแบบสมัยนิยมในปัจจุบัน	110
4.1	การแหวเรือในวันสังขารล่อง	123
4.2	การรดน้ำพระเจ้าหรือการสรงน้ำพระพุทธรูป	129
4.3	เจดีย์ทรายที่ชาวไทลื้อก่อขึ้นในวันพระยววัน	131
4.4	การแข่งขันก่อกองทราย	135
4.5	การแข่งขันก่อกองทราย	136
4.6	ขบวนแห่พระพุทธรูปรอบเมืองเชียงรุ่ง	137
4.7	การจุดบั้งไฟในเชียงรุ่ง ปัจจุบัน	142

4.8	งานदानหมูข้าวหรืองานदानคนตาย ช่วงเช้าวันพระยวัน	144
4.9	โตกบรรจุเครื่องदान	144
5.1	เรือแซวในปัจจุบัน	153
5.2	กำแพงนาคที่วัดบ้านถิ่น	153
5.3	กำแพงนาคที่เจดีย์ขาว	154
5.4	ฝัพายหญิงในกิจกรรมการแซวเรือเชียงรุ่ง	156
5.5	แผนภูมิรายได้จากการทำงานที่เกี่ยวข้องของสิบสองปันนา	160
5.6	ป้ายโฆษณาคลินิกรักษาโรคติดต่อทางเพศในหมู่บ้านบริเวณเชียงรุ่ง	163
5.7	สินค้าที่ระลึกส่วนใหญ่แสดงถึงภาพลักษณ์ของหญิงสาวไทลื้อ	164